I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/590 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 6. aprila 2022

o spremembi Uredbe (ES) št. 138/2004 glede regionalnih ekonomskih računov za kmetijstvo

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 338(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) vzpostavlja Evropski sistem računov 2010 (ESR 2010) ter vsebuje referenčni okvir skupnih standardov, opredelitev, klasifikacij in računovodskih pravil za pripravo računov držav članic za statistične zahteve Unije.

(2) Uredba (ES) št. 138/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) vzpostavlja ekonomske račune za kmetijstvo (ERK) v Uniji z določitvijo metodologije in rokov za pošiljanje kmetijskih računov. ERK so satelitski računi nacionalnih računov, kakor so določeni v ESR 2010, namenjeni pa so pridobitvi harmoniziranih in med državami članicami primerljivih rezultatov za pripravo računov za namene Unije. Evropsko računsko sodišče je leta 2016 objavilo posebno poročilo št. 1/2016 z naslovom „Ali je sistem Komisije za merjenje smotrnosti poslovanja v zvezi z dohodki kmetov dobro zasnovan in temelji na zanesljivih podatkih?“. Poročilo vključuje utemeljena in relevantna opažanja in priporočila v zvezi z ERK in Uredbo (ES) št. 138/2004.

([1]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 29. marca 2022.

([2]) Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

([3]) Uredba (ES) št. 138/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. decembra 2003 o ekonomskih računih za kmetijstvo v Skupnosti (UL L 33, 5.2.2004, str. 1).

(3) Regionalni ekonomski računi za kmetijstvo (RERK) so ERK, prilagojeni na regionalni ravni. Samo nacionalni podatki ne morejo prikazati celotne in včasih zapletene slike dogajanja na podrobnejši ravni. Zato podatki na regionalni ravni prispevajo k boljšemu razumevanju raznovrstnosti regij ter dopolnjujejo informacije za Unijo, euroobmočje in posamezne države članice, hkrati pa so odgovor na večjo potrebo po statističnih podatkih za prevzem odgovornosti in povečujejo raven harmoniziranosti, učinkovitosti in doslednosti kmetijske statistike Unije. Zato je treba RERK vključiti v Uredbo (ES) št. 138/2004, kar zadeva metodologijo in program pošiljanja podatkov.

(4) Statistika ni več zgolj eden od številnih virov informacij za oblikovanje politik, temveč ima v postopku odločanja osrednjo vlogo. Za odločanje na podlagi dokazov je potrebna statistika, ki ustreza visokim merilom kakovosti, kakor je določeno v Uredbi (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]), v skladu z nameni, za katere se uporablja.

(5) Visokokakovostni statistični podatki na regionalni ravni so osrednje orodje za izvajanje, spremljanje, vrednotenje, pregled in ocenjevanje gospodarskih, okoljskih in socialnih posledic politik, povezanih s kmetijstvom v Uniji, zlasti skupne kmetijske politike (SKP), vključno z ukrepi za razvoj podeželja, novim modelom SKP za izvajanje te politike in nacionalnimi strateškimi načrti, pa tudi s politikami Unije, ki so med drugim povezane z okoljem, podnebnimi spremembami, biotsko raznovrstnostjo, krožnim gospodarstvom, rabo zemljišč, uravnoteženim in trajnostnim regionalnim razvojem, javnim zdravjem, dobrobitjo živali, prehransko varnostjo in zanesljivostjo preskrbe s hrano ter cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj. RERK so prav tako ključni za natančno oceno prispevka kmetijskega sektorja k uresničitvi evropskega zelenega dogovora, zlasti strategije „od vil do vilic“ in strategije Unije za biotsko raznovrstnost. Vse bolj se priznava vloga regij in regionalnih podatkov pri izvajanju SKP. Regije so pomembno gonilo za ustvarjanje delovnih mest in trajnostne gospodarske rasti v Uniji in zagotavljajo boljše podatke za ocenjevanje trajnosti kmetijskega sektorja za okolje, ljudi, regije in gospodarstvo.

(6) V skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 ([5]) bi bilo treba javnosti omogočiti dostop do podatkov, ki se zberejo na podlagi te uredbe in niso objavljeni.

(7) Uredba (ES) št. 223/2009 določa pravni okvir za evropsko statistiko ter od držav članic zahteva, da upoštevajo statistična načela in merila kakovosti iz navedene uredbe. Poročila o kakovosti so bistvena, da se oceni in izboljša kakovost evropske statistike ter da se kakovost sporoča. Odbor za evropski statistični sistem (v nadaljnjem besedilu: Odbor za ESS) je kot evropski statistični standard za poročanje o kakovosti potrdil enotno integrirano metapodatkovno strukturo, pri čemer je z enotnimi standardi in harmoniziranimi metodami prispeval k izpolnitvi zahtev glede kakovosti statistike iz Uredbe (ES) št. 223/2009, zlasti iz člena 12(3) navedene uredbe. Sredstva bi bilo treba uporabljati optimalno in čim bolj zmanjšati breme poročanja.

(8) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za ureditev za poročila o kakovosti in njihovo vsebino. Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z morebitnimi odstopanji od zahtev RERK. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([6]).

(9) Z ERK se evropskim oblikovalcem politik trikrat letno zagotovijo pomembni letni makroekonomski podatki, kot je določeno v Prilogi II k tej uredbi. Sedanji rok za pošiljanje drugih ocen ERK, ki je eno od treh pošiljanj podatkov, ki se izvedejo na leto, po koncu referenčnega obdobja ne zagotavlja veliko časa za zbiranje izboljšanih podatkov v primerjavi s podatki, ki so bili predloženi za prve ocene ERK. Da bi se izboljšala kakovost drugih ocen ERK, je treba zadevni rok za pošiljanje nekoliko podaljšati.

([4]) Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (UL L 87, 31.3.2009, str. 164).

([5]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

([6]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(10) Uredbo (ES) št. 138/2004 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(11) Ker cilja te uredbe, in sicer vključitev RERK v sedanji pravni okvir za evropsko statistiko o ERK, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi skladnosti in primerljivosti lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(12) Opravljena so bila posvetovanja z Odborom za ESS –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 138/2004 se spremeni:

(1) v členu 3 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Podatki se prvič pošljejo novembra 2003.

Podatki za regionalne ekonomske račune za kmetijstvo (RERK) na ravni NUTS 2 v smislu Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (*) pa se prvič pošljejo do 30. septembra 2023.

_____

(*) Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (nuts) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).“;

(2) vstavita se naslednja člena:

„*Člen 3a*

Izkazovanje statistike

Komisija (Eurostat) brez poseganja v Uredbo (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (*) in Uredbo (ES) št. 223/2009 podatke, ki so ji bili poslani v skladu s členom 3 te uredbe, izkazuje brezplačno na spletu.

Člen 3b

Ocena kakovosti

1. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za zagotovitev kakovosti poslanih podatkov in metapodatkov.

2. V tej uredbi se za podatke, ki jih je treba poslati v skladu s členom 3 te uredbe, uporabljajo merila kakovosti, določena v členu 12(1) Uredbe (ES) št. 223/2009.

3. Komisija (Eurostat) oceni kakovost poslanih podatkov. V ta namen države članice Komisiji (Eurostatu) poročilo o kakovosti prvič pošljejo najpozneje do 31. decembra 2025 in nato vsakih pet let za nabore podatkov, poslane v poročevalskem obdobju.

4. Pri uporabi meril kakovosti, določenih v členu 12(1) Uredbe (ES) št. 223/2009, za podatke, ki se pošljejo v skladu s členom 3 te Uredbe, Komisija z izvedbenimi akti opredeli načine, strukturo in kazalnike ocenjevanja za poročila o kakovosti iz odstavka 3 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 4a(2) te uredbe. Z njimi se državam članicam ne naložijo znatna dodatna bremena ali stroški.

5. Države članice nemudoma zagotovijo Komisiji (Eurostat) vse pomembne informacije ali spremembe v zvezi z izvajanjem te uredbe, ki bi kakor koli bistveno vplivale na kakovost poslanih podatkov.

6. Države članice Komisiji (Eurostatu) na ustrezno utemeljeno zahtevo brez odlašanja zagotovijo vsa dodatna pojasnila, potrebna za oceno kakovosti statističnih podatkov.

_____

(*) Uredba (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Unije (UL L 264, 25.9.2006, str. 13).“;

(3) vstavita se naslednja člena:

„*Člen 4a*

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za evropski statistični sistem, ustanovljen z Uredbo (ES) št. 223/2009. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 4b

Odstopanja

1. Če bi bile za uporabo te uredbe potrebne večje prilagoditve nacionalnega statističnega sistema države članice v zvezi z izvajanjem poglavja VII Priloge I in programa pošiljanja podatkov za RERK iz Priloge II, lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi tej državi članici odobri odstopanja za največ dve leti. Vendar prvi datum za pošiljanje podatkov za RERK v nobenem primeru ne sme biti pozneje od 30. septembra 2025. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 4a(2).

2. Država članica, ki se odloči, da bo uporabila odstopanje iz odstavka 1, Komisiji predloži ustrezno utemeljeno zahtevo za tako odstopanje do 21. avgusta 2022.

3. Unija lahko nacionalnim statističnim uradom in drugim nacionalnim organom iz člena 5(2) Uredbe (ES) št. 223/2009 dodeli finančne prispevke iz splošnega proračuna za kritje stroškov izvajanja te uredbe, kadar je treba za vzpostavitev RERK temeljito prilagoditi nacionalni statistični sistem države članice.“;

(4) Priloga I se spremeni v skladu s Prilogo I k tej uredbi;

(5) Priloga II se nadomesti z besedilom iz Priloge II k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 6. aprila 2022

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*
R. METSOLA	C. BEAUNE

PRILOGA I

Priloga I k Uredbi (ES) št. 138/2004 se spremeni:

(1) v oddelku „Vsebina“ se doda naslednje poglavje:

„VII. Regionalni ekonomski računi za kmetijstvo (RERK)

A. Splošna načela

1. Uvod

2. Regionalno gospodarstvo, regionalno ozemlje

3. Osnovna enota pri izdelavi RERK

4. Metode za izdelavo RERK

5. Koncepta rezidenčnosti in ozemlja

6. Kmetijska dejavnost in značilne enote

B. Transakcije s proizvodi

1. Proizvodnja

2. Vmesna potrošnja

3. Bruto investicije

C. Razdelitvene transakcije in drugi tokovi

1. Splošna pravila

2. Dodana vrednost

3. Potrošnja stalnega kapitala

4. Subvencije

6. Davki.

5. Sredstva za zaposlene

7. Neto poslovni presežek

8. Obresti, najemnine

9. Podjetniški dohodek v kmetijstvu: splošna pravila za izračun

D. Kratek vpogled v izvajanje

1. Uvod

2. Opredelitev regionalnega kmetijstva

3. Merjenje kmetijske proizvodnje

4. Neločljive nekmetijske dopolnilne dejavnosti

5. Vmesna potrošnja“;

(2) v točki 1.27 se tretja alinea nadomesti z:

„– po dogovoru proizvodnja bruto investicij v osnovna sredstva v obliki nekmetijskih proizvodov (kot so stavbe ali stroji) za lastne potrebe ne velja kot pomožna dejavnost. Šteje se, da je ta proizvodnja bruto investicij v osnovna sredstva v obliki nekmetijskih proizvodov za lastno končno porabo ločljiva dejavnost in je zajeta kot proizvodnja prepoznavne lokalne EED. Podobno je treba obravnavati nastanitvene storitve, ki so na voljo zaposlenim kot nadomestilo v naravi (v računu ustvarjanja dohodka so zajete kot nadomestilo v naravi),“;

(3) točka 2.006 se nadomesti z naslednjim:

„2.006. V ERK je treba cene zaokrožiti na najbližje celo število ali jih navesti do enega ali dveh decimalnih mest natančno, odvisno od statistične zanesljivosti razpoložljivih cen. Za izdelavo ERK so potrebne ustrezne informacije o cenah v zvezi s kmetijskimi vložki in proizvodnjo.“;

(4) v točki 2.108 se točka (g) nadomesti z naslednjim:

„(g) nadomestilo za storitve, vsebovane v bruto premijah za zavarovanje, ki podjetju zagotavlja kritje pred tveganji, kakršna so izguba živine, škoda zaradi toče, pozebe, požara in neviht. Preostanek, torej neto premija, je sestavni del bruto premije, ki je na razpolago zavarovalnici za poravnavanje terjatev.

Natančna porazdelitev bruto premij na dva sestavna dela se lahko opravi samo za nacionalno gospodarstvo v celoti, kot v primeru nacionalnih računov. Razdelitev sestavnega dela storitve med proizvodne panoge se običajno opravi z ustreznimi ključi za razdelitev, v povezavi s sestavo tabel vložek-rezultat. Zato se je potrebno pri izpolnjevanju te postavke v ERK sklicevati na nacionalne račune (za zajemanje subvencij v zvezi z zavarovalnimi storitvami, glej 3.063, opomba 1);“;

(5) v točki 2.136 se tretja alinea nadomesti z:

„– spremembe v razvrstitvi ali strukturi osnovnih sredstev: npr. spremembe gospodarskega namena kmetijskih zemljišč, molzne živine, namenjene proizvodnji mesa (prim. 2.149, opomba 1), ali kmetijskih objektov, ki so bili spremenjeni za zasebno ali drugo ekonomsko rabo.“;

(6) doda se naslednje poglavje:

„VII. REGIONALNI EKONOMSKI RAČUNI ZA KMETIJSTVO (RERK)

A. SPLOŠNA NAČELA

1. Uvod

7.01. Regionalni računi imajo pomembno vlogo pri oblikovanju, izvajanju in vrednotenju regionalnih politik. Objektivni, zanesljivi, dosledni, jasni, primerljivi, ustrezni in usklajeni regionalni statistični kazalniki so trdna podlaga za politike, namenjene zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik med regijami Unije.

7.02. RERK so ERK, prilagojeni na regionalni ravni.

7.03. RERK vsebujejo isti sklop računov kot ERK, vendar so zaradi konceptualnih težav in težav z merjenjem regionalni računi bolj omejeni v obsegu in manj podrobni kot ERK na nacionalni ravni.

7.04. RERK so regionalni računi in se izdelajo na podlagi regionalnih podatkov, ki se zbirajo neposredno, in nacionalnih podatkov z regionalnimi razčlenitvami, ki temeljijo na predpostavkah. Predpostavke so potrebne pri izdelavi regionalnih računov zaradi pomanjkanja dovolj popolnih, pravočasnih in zanesljivih regionalnih informacij. To pomeni, da se nekatere medregionalne razlike ne odražajo nujno v regionalnih računih (ESR 2010, 13.08).

2. Regionalno gospodarstvo, regionalno ozemlje

7.05. Za vsako izdelavo regionalnih računov, ne glede na to, ali se nanašajo na gospodarske panoge ali na institucionalne sektorje, je potrebna stroga opredelitev regionalnega gospodarstva in regionalnega ozemlja. V teoriji kmetijska dejavnost v regiji zajema enote (kmetijska gospodarstva), ki se ukvarjajo s kmetijskimi dejavnostmi (prim. 1.60 do 1.66) na regionalnem ozemlju.

7.06. Regionalno gospodarstvo države je del celotnega gospodarstva te države. Celotno gospodarstvo je opredeljeno z institucionalnimi enotami in sektorji. Sestavljeno je iz vseh institucionalnih enot, ki imajo središče glavnega ekonomskega interesa na ekonomskem ozemlju države. Ekonomsko ozemlje ne sovpada popolnoma z geografskim ozemljem (prim. 7.08). Ekonomsko ozemlje države se deli na regionalna ozemlja in zunajregionalno ozemlje (ESR 2010, 13.09).

7.07. Regionalno ozemlje, kot je opredeljeno v ESR 2010, sestavlja tisti del ekonomskega ozemlja države, ki je neposredno dodeljen regiji. Prosta območja, carinska skladišča in tovarne pod carinskim nadzorom, so priključena regijam, v katerih se nahajajo.

7.08. Vendar ta razdelitev ozemlja ni popolnoma skladna s konceptom nacionalnega ekonomskega ozemlja, ki se uporablja pri nacionalni računih. Zunajregionalno ozemlje sestavljajo deli ekonomskega ozemlja države, ki jih ni mogoče neposredno priključiti samo eni regiji in ki so izključeni iz RERK, tj.:

(a) zračni prostor države, ozemeljske vode in epikontinentalni pas v mednarodnih vodah, nad katerimi ima država izključne pravice;

(b) ozemeljske enklave, tj. geografska ozemlja v tujini, ki jih v skladu z mednarodnimi pogodbami ali sporazumi med državami uporabljajo državne agencije države (veleposlaništva, konzulati, vojaška oporišča, znanstvene postaje itd.);

(c) nahajališča nafte, zemeljskega plina itd. v mednarodnih vodah zunaj epikontinentalnega pasu države, ki jih izkoriščajo rezidenčne enote.

7.09. Statistična klasifikacija teritorialnih enot (NUTS), vzpostavljena z Uredbo (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (*), zagotavlja enotno in enolično razčlenitev ekonomskega ozemlja Unije. Za RERK se zahtevajo statistični podatki na ravni NUTS 2, kot so običajno vzpostavljeni v skladu s sedanjo ureditvijo iz navedene uredbe. Za nacionalne namene se lahko regionalni računi pripravijo tudi na podrobnejši regionalni ravni, in sicer na ravni NUTS 3, kadar je potrebno (ESR 2010, 13.12).

3. Osnovna enota pri izdelavi RERK

7.10. Enote, ki jih gospodarske panoge uporabljajo za regionalne račune, so lokalne EED. Lokalna EED je proizvodna enota v merljivi obliki.

7.11. Statistični pristop (gospodarska panoga) lahko deluje na podlagi merljive enote, četudi to pomeni odstopanje od posamezne dejavnosti. Tako kot SNR 2008 tudi ESR 2010 daje prednost statističnemu pristopu in lokalni EED pri izdelavi nacionalnih računov po gospodarskih panogah. Zato opredeljujejo isto enoto za gospodarske panoge, ne glede na to, ali so gospodarske panoge zajete na regionalni ali nacionalni ravni.

7.12. Tako kot pri ERK se tudi pri RERK kot osnovna enota za kmetijsko dejavnost uporablja kmetijsko gospodarstvo, ki je „prilagojeno“ ob upoštevanju nekaterih dogovorov, da bi bilo skladno z zadevnimi cilji. Za to izbiro obstajata dva ključna razloga. Po eni strani je enota „kmetijsko gospodarstvo“ lokalna EED za kmetijstvo (prim. 1.09 do 1.17), opredeljena kot del EED, ki se nanaša na lokalno raven. Lokalna EED je tudi najprimernejša enota za kmetijsko dejavnost, tudi če vključuje nekmetijske dopolnilne dejavnosti, ki jih ni mogoče prikazati ločeno od kmetijskih dejavnosti (prim. 1.15 in 1.16, 1.25 do 1.32).

7.13. Uporaba kmetijskega gospodarstva kot osnovne enote pomeni vključitev nekmetijskih dopolnilnih dejavnosti teh kmetijskih gospodarstev v RERK (prim. 7.12). Ker je namen ERK merjenje, opisovanje in analiza ustvarjanja dohodka iz kmetijske gospodarske dejavnosti, izključujejo enote, ki proizvajajo samo prostočasne dejavnosti (npr. vrtove in zasebno vzrejo živine). Nasprotno pa so v ERK zajete enote, ki se ukvarjajo s kmetijstvom za lastno oskrbo (prim. 1.24).

7.14. Kmetijsko gospodarstvo je referenčna enota za statistične raziskave v zvezi s kmetijstvom, ne glede na to, ali so nacionalne ali regionalne. Prednost tega je, da lahko vrednotenje proizvodnje v količinskem smislu temelji neposredno na statističnih sistemih za merjenje površin, pridelka, velikosti čred itd. Izbira kmetijskega gospodarstva prispeva tudi k večji računovodski doslednosti.

4. Metode za izdelavo RERK

7.15. V ESR (ESR 2010, 13.24 do 13.32) sta predlagani dve metodi, ki se uporabljata za gospodarske dejavnosti oziroma za institucionalne sektorje: metoda od spodaj navzgor in metoda od zgoraj navzdol. Metoda od spodaj navzgor temelji na zbiranju podatkov na ravni enot (lokalnih EED, institucionalnih enot), ki se nato seštejejo, da se pridobi regionalna vrednost za različne agregate. Metoda od zgoraj navzdol rekonstruira regionalne vrednosti z razčlenitvijo nacionalne vrednosti, pri čemer se uporabi kazalnik, ki čim bolje odraža regionalno porazdelitev zadevne spremenljivke. Obe metodi se lahko tudi združita na različne načine, in sicer v kombinacije, ki se v ESR imenujejo „kombinirane metode od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol“. Izogniti pa se je treba zbiranju istih informacij več kot enkrat, da se prepreči odvečno poročanje. Vendar ima prednost metoda od spodaj navzgor, čeprav se v številnih primerih dejansko uporabljajo kombinirane metode od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol. Podrobnosti o posamezni metodi in virih se povsem pregledno določijo v poročilih o kakovosti, kjer se navede, kateri regionalni podatki so bili zbrani neposredno in kateri podatki temeljijo na nacionalnih podatkih z regionalnimi razčlenitvam na podlagi domnev.

5. Koncepta rezidenčnosti in ozemlja

7.16. Ekonomske transakcije tako podjetij kot gospodinjstev lahko segajo čez regionalne meje. Podjetja lahko delujejo tudi v več kot eni regiji, bodisi na stalnih lokacijah bodisi začasno, npr. velike kmetije lahko opravljajo delo v različnih regijah. Zato je potrebno jasno načelo, ki bo državam članicam v pomoč pri doslednem razporejanju te medregionalne dejavnosti določeni regiji.

7.17. Regionalni računi gospodarskih panog temeljijo na merilu rezidenčnosti proizvodne enote. Vsaka gospodarska panoga na regionalni ravni se nanaša na skupino lokalnih EED iste ali podobne glavne gospodarske dejavnosti, ki imajo središče ekonomskega interesa na navedenem regionalnem ozemlju. Pogosteje je to središče interesa povezano z določeno dolgoročno lokacijo v regiji, kot v primeru institucionalnih enot, ki jim pripadajo lokalne EED.

7.18. Vendar imajo regionalni računi številne posebnosti. Pri nekaterih dejavnostih regije ni vedno enostavno opredeliti kot točno določeno območje. Povezava med lokacijo sedeža in fizično lokacijo kmetijskega gospodarstva lahko povzroči težave, saj lahko dejavnike kmetijske proizvodnje upravlja sedež v drugi regiji. Za RERK je pomembno, da se obe entiteti ločita, zato je treba kmetijsko gospodarstvo dodeliti regiji, v kateri se nahajajo njegovi proizvodni dejavniki, in ne regiji, v kateri ima sedež. Tako lahko en sedež povzroči nastanek več enot v smislu RERK, tj. toliko enot, kolikor je rezidenčnih regij za lokalne EED, ki so izven regije sedeža.

7.19. Alternativni koncept, ki se na splošno ne uporablja v nacionalnih in regionalnih računih, bi bil strogo ozemeljski. Po tem konceptu se dejavnosti dodelijo ozemlju, na katerem dejansko potekajo, ne glede na rezidenčnost enot, vključenih v dejavnost.

7.20. Čeprav ima rezidenčni pristop prednost pri regionalni dodelitvi transakcij rezidenčnih enot, ESR 2010 ponuja nekaj omejenih možnosti za uporabo ozemeljskega pristopa (ESR 2010, 13.21), in sicer kadar se ustvarijo namišljene enote za zemljišča in zgradbe v regiji ali državi, v kateri se zemljišča ali zgradbe nahajajo.

7.21. V hipotetičnem primeru, ko enote, ki so rezidenti v regiji, opravljajo dejavnosti samo na svojem regionalnem ozemlju, koncept rezidenčnosti sovpada s konceptom ozemlja. To velja tudi za regionalno dodelitev na podlagi namišljenih enot, ustvarjenih za zemljišča in zgradbe ter za podjetja brez ločene pravne osebnosti v drugih državah ali regijah, ki se razlikujejo od rezidenčne regije lastnika.

6. Kmetijska dejavnost in značilne enote

7.22. Gospodarska panoga je sestavljena iz vseh lokalnih EED, ki opravljajo enako ali podobno gospodarsko dejavnost (prim. 1.59). Kmetijska dejavnost, kot je opisana v ERK, načeloma ustreza oddelku 01 v NACE po reviziji 2, razlike pa so prikazane v 1.62 do 1.66. Področje uporabe RERK je opredeljeno na podlagi seznama značilnih dejavnosti, ki je bil pripravljen za ERK. Kmetijska dejavnost v ERK (in posledično v RERK) in gospodarska panoga, vzpostavljena za osrednji okvir nacionalnih računov, se nekoliko razlikujeta (prim. 1.93).

B. TRANSAKCIJE S PROIZVODI

7.23. Pri vrednotenju kmetijske proizvodnje se pojavlja določeno število specifičnih težav. Najpomembnejše so povezane s sezonskimi proizvodi, živinorejo in časovnim razporedom vknjižb v račune. Metodologija ERK določa natančna pravila o tem, kako je treba upoštevati učinke skladiščenja sezonskih proizvodov, kako je treba meriti proizvodnjo živine in kako je treba zajeti proizvode, ki so del nedokončane proizvodnje. Ta načela je treba upoštevati pri izdelavi RERK. Vendar to ne izključuje nekaterih prilagoditev na regionalni ravni, na primer za živinorejo. Poudariti je treba, da mora biti vsota regionalnega vrednotenja enaka vrednotenjem ERK.

1. Proizvodnja

(a) Merjenje proizvodnje

7.24. Pri RERK proizvodnja regije pomeni vse proizvode s področja uporabe ERK, ki so jih v obračunskem obdobju v zadevni regiji proizvedle vse enote kmetijske dejavnosti, ne glede na to, ali so namenjeni za trženje izven gospodarske panoge, prodajo drugim kmetijskim gospodarstvom ali v nekaterih primerih za uporabo na istem kmetijskem gospodarstvu. Zato je treba:

(a) vsak kmetijski proizvod, ki zapusti kmetijsko gospodarstvo v regiji, zajeti kot del proizvodnje regije, ne glede na namembni kraj ali enoto, ki ga kupuje;

(b) nekatere kmetijske proizvode, ki jih isto kmetijsko gospodarstvo uporablja kot vmesno potrošnjo, vključiti v proizvodnjo regije (prim. 2.056).

7.25. Proizvodni proces pri živinoreji navadno traja več let. Pri vrednotenju živine je treba razlikovati med živalmi, ki so razvrščene kot osnovna sredstva (plemenske in delovne živali, krave molznice itd.), in živalmi, ki so razvrščene kot zaloge (živali, namenjene predvsem za meso). Da bi se izognili dvojnemu štetju, se transakcije, ki vključujejo premike živali med kmetijskimi gospodarstvi (in ki se štejejo kot pozitivne prodaje za kmetijska gospodarstva, ki prodajajo živino, in negativne prodaje za kmetijska gospodarstva, ki kupujejo živino), obravnavajo, kot je navedeno v nadaljevanju:

(a) transakcije med kmetijskimi gospodarstvi v isti regiji, ki vključujejo živali, razvrščene kot osnovna sredstva, se (razen stroškov prenosa lastništva) medsebojno izničijo (**); niso vpisane kot prodaje kmetijskih gospodarstev in zato niso vključene v proizvodnjo zadevne regije;

(b) živali, ki so razvrščene kot zaloge in so predmet transakcije med regijami, se obravnavajo kot pozitivne prodaje (skupaj z izvozom) za regijo porekla, živali, kupljene iz drugih regij, pa kot negativne prodaje (skupaj z uvozom) (***);

(c) če se stroški prenosa lastništva (prevoz, trgovske marže itd.) nanašajo na trgovino z živalmi, razvrščenimi kot zaloge, se odštejejo od proizvodnje; to se zgodi samodejno, kadar gre za nakupe od kmetijskih gospodarstev v drugih regijah, saj so stroški del negativnih prodaj, medtem ko je treba za trgovino z živalmi med kmetijskimi gospodarstvi v isti regiji prilagoditi prodaje in s tem proizvodnjo.

(b) Vrednotenje proizvodnje

7.26. Proizvodnja se vrednoti v osnovnih cenah (prim. 2.082), tj. vključno s subvencijami na proizvode minus davki na proizvode. Po tej metodi izračuna je treba davke in subvencije na proizvode razčleniti po regijah.

2. Vmesna potrošnja

(a) Opredelitev

7.27. Vmesna potrošnja vključuje blago (razen osnovnih sredstev) in tržne storitve, porabljene med proizvodnim procesom za proizvodnjo drugega blaga (prim. 2.097 do 2.109).

7.28. Pri izdelavi RERK vmesna potrošnja vključuje:

(a) kmetijske proizvode, kupljene za porabo med proizvodnim procesom od drugih kmetijskih gospodarstev (v isti regiji ali v drugi regiji);

(b) nekatere proizvode, ki se uporabljajo kot potrošnja znotraj enote in so bili vpisani kot proizvodnja (prim. 2.054 do 2.058 in 7.24).

7.29. Poseben primer PMSFP se v regionalnih računih obravnava enako kot v nacionalnih računih. Če je ocena stanj posojil in vlog na voljo po regijah, se lahko uporabi metoda od spodaj navzgor. Vendar običajno ocene stanj posojil in vlog po regijah niso na voljo. V tem primeru se za razporejanje PMSFP gospodarskim panogam porabnicam uporabi druga najboljša metoda: regionalna bruto proizvodnja ali bruto dodana vrednost po gospodarskih panogah se uporabita kot razdelitvena kazalnika (ESR 2010, 13.40).

(b) Vrednotenje vmesne potrošnje

7.30. Vsi proizvodi in storitve, uporabljeni za vmesno potrošnjo, se vrednotijo po kupčevi ceni (brez odbitnega DDV) (prim. 2.110 do 2.114).

3. Bruto investicije

7.31. Bruto investicije za kmetijstvo se dodatno delijo na:

(a) bruto investicije v osnovna sredstva;

(b) spremembe zalog.

(a) Bruto investicije v osnovna sredstva

7.32. V kmetijstvu investicije v osnovna sredstva nastanejo, kadar kmetovalec pridobi ali proizvede osnovna sredstva, ki so v obdobju, daljšem od enega leta, namenjena za uporabo kot proizvodna sredstva v kmetijskem proizvodnem procesu. Merilo za dodelitev za zajemanje bruto investicij v osnovna sredstva se nanaša na gospodarske panoge porabnice in ne na gospodarsko panogo, v katero spada pravni lastnik.

7.33. Osnovna sredstva v lasti večregionalne enote so razporejena lokalnim EED, v katerih se uporabljajo. Osnovna sredstva, ki se uporabljajo v okviru poslovnega najema, se prikažejo v regiji lastnika sredstev, osnovna sredstva, ki se uporabljajo v okviru finančnega najema, pa v regiji uporabnika (ESR 2010, 13.33).

7.34. Nova sredstva, ki so vključena v osnovna sredstva, se vpišejo bruto, tj. brez odštetja potrošnje stalnega kapitala. Poleg tega se potrošnja stalnega kapitala običajno izračuna na podlagi teh sredstev. Neto investicije so bruto investicije z odbitkom potrošnje osnovnih sredstev.

7.35. Proizvodne enote lahko druga drugi prodajajo obstoječa sredstva, npr. rabljene stroje. Kadar se sredstva gibljejo med gospodarskimi panogami in regijami, je treba skupno plačano ceno vključiti v bruto investicije v osnovna sredstva v eni panogi ali regiji, prejeto ceno pa je treba odšteti od bruto investicij v osnovna sredstva v drugi panogi ali regiji. Transakcijske stroške lastništva sredstev, kot so pravni stroški prodaje zemljišč in obstoječih zgradb, kupec šteje kot dodatne bruto investicije v osnovna sredstva, tudi če nekatere stroške plača prodajalec.

7.36. Bruto investicije v osnovna sredstva za živino v regiji je treba pripraviti v skladu z ESR 2010 (3.124 do 3.138) in 2.149 do 2.161 te priloge. Bruto investicije v osnovna sredstva za živino ustrezajo razliki med pridobitvijo živine čez leto (naravni prirast in nakupi zunaj regije, vključno z uvozom), vštevši pridobitve iz lastne proizvodnje, in odsvojitvijo živine (za zakol, prodajo v druge regije, vključno z izvozom, ali katero koli drugo končno uporabo). Ko so vse regije agregirane, je treba zagotoviti, da se medregionalni tokovi medsebojno izničijo (razen stroškov prenosa lastništva), tako da je vsota vseh regionalnih bruto investicij v osnovna sredstva enaka bruto investicijam v osnovna sredstva nacionalnih kmetijskih računov. Če se uporablja metoda od spodaj navzgor, se uporablja naslednje: prodaja živali kmetijskim gospodarstvom v drugih regijah predstavlja negativne bruto investicije v osnovna sredstva, medtem ko so nakupi iz drugih regij pozitivne bruto investicije v osnovna sredstva. Za izračun bruto investicij v osnovna sredstva za živino v regiji se lahko uporabi priporočena posredna metoda (prim. 2.156).

(b) Spremembe zalog

7.37. Zaloge vključujejo vsa sredstva, ki niso del stalnega kapitala in so v danem trenutku v začasni lasti proizvodnih enot. Obstajata dve vrsti zalog: zaloge kmetijskih vložkov in zaloge proizvodnje (prim. 2.171).

7.38. Pri živalih, ki so razvrščene kot zaloge, se pri izračunu sprememb zalog upošteva trgovina, ki zajema prodajo v druge regije in nakupe iz njih ter uvoz in izvoz.

C. RAZDELITVENE TRANSAKCIJE IN DRUGI TOKOVI

7.39. Praktične težave, ki se v nekaterih primerih pojavijo pri pridobivanju zanesljivih regionalnih informacij o razdelitvenih transakcijah, zlasti kadar enote opravljajo dejavnosti v več kot eni regiji ali kadar regija ni vedno jasno opredeljeno območje, na katerem se izvajajo določene dejavnosti, pojasnjujejo, zakaj ESR zajema regionalne račune kmetijske dejavnosti samo v zvezi z nekaterimi agregati: dodana vrednost, subvencije, davki, sredstva za zaposlene, najemnine in drugi dohodki, obresti in bruto investicije v osnovna sredstva.

1. Splošna pravila

7.40. Razdelitvene transakcije so zajete po obračunskem načelu, tj. v času, ko so ekonomska vrednost, dolgovani znesek ali terjatev ustvarjeni, se preoblikujejo ali prenehajo, in ne takrat, ko je plačilo dejansko izvedeno. To načelo zajemanja (ki temelji na pravicah in obveznostih) se uporablja za vse tokove, ne glede na to, ali so denarni, in ne glede na to, ali potekajo med enotami ali znotraj ene enote.

7.41. Kadar pa datuma pridobitve terjatve (dolga) ni mogoče natančno določiti, se lahko uporabi datum plačila ali drug sprejemljiv približek obračunskega načela (prim. 3.007).

2. Dodana vrednost

(a) Splošna pravila

7.42. Dodana vrednost je rezultat proizvodne dejavnosti gospodarstva ali ene od njegovih panog v danem obdobju in je izravnalna postavka v računu proizvodnje. Dodana vrednost je razlika med vrednostjo proizvodnje in vrednostjo vmesne potrošnje. Je ključna pri merjenju produktivnosti gospodarstva ali gospodarske panoge (prim. 3.013) oziroma regije ali gospodarske panoge znotraj regije.

(b) Vrednotenje dodane vrednosti

7.43. Dodana vrednost se lahko vnese bruto (bruto dodana vrednost v osnovnih cenah) ali neto (neto dodana vrednost v osnovnih cenah), tj. z vključeno potrošnjo stalnega kapitala ali brez nje. V skladu z metodo vrednotenja proizvodnje (osnovna cena) in vmesne potrošnje (kupčeve cene) se dodana vrednost meri po osnovnih cenah (prim. 3.013).

7.44. Uporaba osnovnih cen pomeni, da je treba davke na proizvode in subvencije na proizvode dodeliti določenemu blagu in storitvam, ki jih je nato treba razporediti med regije.

7.45. Strošek faktorjev se izračuna tako, da se od dodane vrednosti po osnovnih cenah odštejejo drugi davki na proizvodnjo, prištejejo pa druge subvencije na proizvodnjo. Neto dodana vrednost po strošku faktorjev predstavlja dohodek proizvodnih dejavnikov (prim. 3.014).

3. Potrošnja stalnega kapitala

7.46. Pri RERK se proizvodi in storitve, ki sestavljajo stalni kapital kmetijskega gospodarstva (kot so nasadi, ki večkrat dajejo pridelek, stroji in zgradbe, večje izboljšave zemljišč, programska oprema, stroški prenosa lastništva neproizvedenih sredstev), obrabijo in zastarajo kot proizvodna sredstva v proizvodnem procesu. Takšna obraba in zastarelost se merita kot potrošnja stalnega kapitala. Podobno kot pri ERK se potrošnja stalnega kapitala ne sme izračunati za živino v produktivni dobi.

4. Subvencije

7.47. Pri RERK se uporabljajo enaka pravila kot pri ERK: tokovi, ki so v ERK razvrščeni kot subvencije za poslovanje, se v RERK razvrstijo na enak način; podobno se obravnavajo tokovi v obliki kapitalskih transferjev.

5. Davki

7.48. Pri RERK se uporabljajo enaka pravila kot pri ERK: različne vrste davkov so v RERK razvrščene na enak način kot v ERK.

6. Sredstva za zaposlene

7.49. Pri proizvajalcih se sredstva za zaposlene razporedijo lokalnim EED, v katerih so osebe zaposlene. Kadar ti podatki niso na voljo, se sredstva za zaposlene razporedijo po drugi najboljši metodi, tj. na podlagi opravljenih ur. Če niso na voljo ne podatki o sredstvih za zaposlene ne podatki o opravljenih urah, se uporabi število zaposlenih po lokalnih EED (prim. ESR 2010, 13.42).

7. Neto poslovni presežek

7.50. Neto poslovni presežek se izračuna na podlagi neto dodane vrednosti po osnovnih cenah, tako da se odštejejo sredstva za zaposlene in drugi davki na proizvodnjo ter prištejejo druge subvencije na proizvodnjo.

8. Obresti, najemnine

7.51. Pri RERK se uporabljajo enaka pravila kot pri ERK: tokovi, ki so razvrščeni kot obresti, in najemnine v ERK se razvrstijo na enak način v RERK.

9. Podjetniški dohodek v kmetijstvu: splošna pravila za izračun

7.52. Neposredno plačljivi dohodek od lastnine, ki izhaja iz kmetijskih dejavnosti in nekmetijskih dopolnilnih dejavnosti, tj. obresti, plačane na posojila, najeta v zvezi s temi dejavnostmi, vključno za nakup kmetijskih zemljišč, in najemnine, plačane lastnikom zemljišč, se odštejejo od poslovnega presežka (prim. 3.070 do 3.087).

D. KRATEK VPOGLED V IZVAJANJE

1. Uvod

7.53. Namen tega oddelka je izpostaviti nekatere vidike metodologije, zlasti izbiro kmetijskega gospodarstva in merjenje proizvodnje.

7.54. Kmetijsko gospodarstvo je referenčna enota za statistične raziskave kmetijstva na nacionalni in podnacionalni ravni. To je velika prednost za RERK, saj lahko vrednotenje proizvodnih količin temelji neposredno na statističnih sistemih za merjenje površin, pridelka, velikosti čred itd. Prednost izbire kmetijskega gospodarstva je tudi posledično večja doslednost računov. Proizvodnja in stroški se dejansko nanašajo na enake sklope enot, čeprav se metode ekstrapolacije po posameznih virih razlikujejo. Nazadnje se z izbiro kmetijskega gospodarstva skupaj s koncepti značilnih dejavnosti in enot izognemo potrebi po prilagoditvah, ki bi lahko bile sporne, kot v primeru vrtov in zasebne vzreje živine s strani nekmetovalcev. Ta konvencija olajšuje primerjavo med državami. Dejansko povezava s statističnimi podatki v fizičnih količinah – ki so ključnega pomena za kmetijstvo in zagotavljajo doslednost merjenja vknjižb, saj se tako omejijo prilagoditve ali popravki „izven statistike“ – očitno poenostavlja in izboljšuje izračune. Ti vidiki so skladni tudi s ciljem, ki določa, da ima pri RERK prednost pristop od spodaj navzgor.

2. Opredelitev regionalnega kmetijstva

7.55. Kmetijska dejavnost za vsako regijo zajema vsa kmetijska gospodarstva, katerih proizvodni dejavniki se nahajajo v regiji. To načelo, ki je skladno s konceptom rezidenčnosti proizvodnih enot, lahko povzroči nekaj težav: kmetijska statistika običajno določa lokacijo kmetijskih gospodarstev glede na njihov sedež in ne neposredno glede na lokacijo proizvodnih dejavnikov. Ti dve lokaciji nista vedno enaki, ta pojav pa bo verjetno še pogostejši, ko se bodo kmetijska gospodarstva povečala. Zato je treba pri izdelavi RERK nekatera kmetijska gospodarstva ponovno razvrstiti med regijami in jih v nekaterih primerih celo razdeliti. To se lahko v praksi izkaže kot težavno; v takšnem primeru je morda bolje, da se za kmetijska gospodarstva ohrani ista lokacija kot pri statističnih raziskavah. Vendar je ta predlog odvisen od dveh pogojev: prvič, metoda določitve lokacije mora biti enaka za vse regije v državi, in drugič, vse vknjižbe je treba vrednotiti na podlagi virov, ki uporabljajo enaka pravila za določitev lokacije kmetijskih gospodarstev.

3. Merjenje kmetijske proizvodnje

7.56. Kmetijska proizvodnja vključuje nekatere rastlinske pridelke, ki jih isto kmetijsko gospodarstvo ponovno uporabi v obliki vmesne potrošnje; to zadeva predvsem proizvode za živalsko krmo. Zlasti za poljščine se lahko regionalna proizvodnja pogosto določi na podlagi pospravljenih količin v vsaki regiji, ki se nato ovrednotijo s cenami. V tem primeru se vrednoti celotna proizvodnja, ne glede na to, ali je namenjena za trženje zunaj gospodarske panoge, prodajo drugim kmetijskim gospodarstvom ali pa jo bo uporabilo isto kmetijsko gospodarstvo. Proizvodnja vsake regije se torej pridobi neposredno, v skladu s konceptom, sprejetim pri ERK in RERK. Cene, po katerih se vrednoti proizvodnja, ki tvori potrošnjo znotraj enote, lahko temeljijo tudi na regionalnih podatkih, ki ustrezajo cenam, po katerih se proizvodnja trži. Vendar pa je pomanjkanje regionalnih podatkov o cenah splošna težava pri vrednotenju proizvodnje, in sicer tako (regionalne) proizvodnje, ki se trži, kot tudi proizvodnje, ki tvori potrošnjo znotraj enote. Zato pri RERK vrednotenje proizvodov, ki tvorijo potrošnjo znotraj enote, povzroča enake težave kot vrednotenje proizvodov, ki se tržijo. Vendar je stanje drugačno, kadar količin ni mogoče vrednotiti na regionalni ravni. V tem primeru je metoda od zgoraj navzdol, ki temelji na vrednotenjih na nacionalni ravni, običajno edina, ki se lahko uporabi (****).

7.57. Pri živalih se ne glede na to, ali so razvrščene kot zaloge ali kot stalni kapital, upoštevajo naslednji elementi:

— vrednotenje sprememb zalog in bruto investicij v osnovna sredstva v zvezi z živalmi na regionalni ravni, pri čemer sta ta dva tokova sestavna dela posredne metode izračuna proizvodnje,

— vrednotenje trgovine z živalmi med regijami, pri čemer je ta trgovina sestavni del posredne metode izračuna proizvodnje,

— razčlenitev uvoznih in izvoznih tokov živali po regijah,

— ustrezna obravnava stroškov prenosa lastništva,

— metoda prilagoditve RERK glede na ERK.

7.58. V nekaterih primerih je lahko posredna metoda izračuna proizvodnje živali pretežka na regionalni ravni. V takih primerih je bolje, da se proizvodnja izračuna na podlagi modela, ki uporablja fizične podatke, nato pa se izvedejo prilagoditve vrednostim ERK.

4. Neločljive nekmetijske dopolnilne dejavnosti

7.59. Obstajajo različni načini vključevanja neločljivih nekmetijskih dopolnilnih dejavnosti v RERK, odvisno od vrste dejavnosti. Nekatere od teh dopolnilnih dejavnosti, kot je na primer predelava kmetijskih proizvodov, so močno skoncentrirane na regionalni ravni. V tem primeru lahko vrednotenja proizvodnje, tako na ravni količin kot na ravni cen, temeljijo na lokalnih statističnih podatkih. Za to proizvodnjo so vrednosti v ERK dejansko enake kot vrednosti v RERK. Drugi primeri pa so lahko težavnejši. Na primer za nekatere dejavnosti morda ni regionalnega vira, zlasti če niso že od samega začetka skoncentrirane v določenih regijah. Za druge dejavnosti se regionalni podatki zagotavljajo s statističnimi raziskavami ali informacijami iz mikroekonomskih računov (na primer iz mreže za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev), vendar ni nobenega zagotovila, da so ti podatki regionalno reprezentativni. Poleg tega so podatki lahko stari, viri za zanesljivo posodabljanje pa niso na voljo. Včasih kvalitativni kazalniki na regionalni ravni niso na voljo. V vseh teh primerih so vrednosti ERK izhodišče za metode RERK. Pogosto je treba uporabiti metodo od zgoraj navzdol.

5. Vmesna potrošnja

7.60. Pri RERK vmesna potrošnja vključuje kmetijske proizvode, ki jih uporabljajo kmetijska gospodarstva, ne glede na to, ali z njimi neposredno trgujejo kmetovalci v isti regiji oziroma različnih regijah ali pa trgovanje poteka prek posrednikov, ki lahko postanejo lastniki proizvodov, preden se prodajo naprej. Poleg tega se nekateri kmetijski proizvodi iz potrošnje znotraj enote vpišejo tudi kot vmesna potrošnja, predvsem nekatere poljščine, ki se uporabljajo kot krma za živino. Nakup živali, tudi živali, ki so uvožene, se ne vpiše kot vmesna potrošnja.

7.61. Po prvi metodi izračuna vmesne potrošnje kmetijskih proizvodov na regionalni ravni se za vsak proizvod posebej izračuna razlika med proizvodnjo RERK in tistim delom proizvodnje, ki naj bi zapustil gospodarsko panogo (*****). Vendar to ni popolnoma točna predstavitev vmesne potrošnje kmetijskih proizvodov v vsaki regiji; vključeni so sicer kmetijski proizvodi, namenjeni vmesni potrošnji kmetijskih gospodarstev v drugih regijah, niso pa vključeni kmetijski proizvodi, ki prihajajo s kmetijskih gospodarstev v drugih regijah. Vmesno potrošnjo je zato treba prilagoditi v skladu z vrednostmi ERK.

7.62. Možna je tudi druga računska metoda, pri kateri se kot vir informacij uporabi mreža za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev. Ta vir omogoča vrednotenje vmesne potrošnje kmetijskih proizvodov, ne glede na to, ali izhajajo iz prodaje drugih kmetijskih gospodarstev ali iz drugih virov, kot je uvoz. Vendar proizvodi, ki jih isto kmetijsko gospodarstvo uporablja kot vmesno potrošnjo, v mreži za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev niso zajeti na popolnoma enak način, zato so potrebni popravki. Zato je vmesno potrošnjo prav tako treba prilagoditi v skladu z vrednostmi ERK.

(*) Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (nuts) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

(**) Če gre za prodaje in nakupe, ki so potekali v istem proračunskem obdobju.

(***) Nakup živali se nikoli ne zajame kot vmesna potrošnja (v osnovi gre za pridobitev nedokončane proizvodnje, prim. 2.067) in proizvodnja živali se lahko izračuna le posredno, na podlagi prodaj, bruto investicij v osnovna sredstva in sprememb zalog.

(****) V skladu z uporabljeno metodo je treba potrošnjo znotraj enote prilagoditi vrednostim ERK.

(*****) Uvoženi kmetijski proizvodi (razen živali) so izključeni.“

PRILOGA II

„*PRILOGA II*

PROGRAM POŠILJANJA PODATKOV

Za vsako postavko proizvodnje (postavke 01 do 18, vključno s podpostavkami), se pošlje vrednost v osnovni ceni in tudi njene sestavne dele (vrednost v proizvajalčevih cenah, subvencije na proizvode in davke na proizvode).

Podatke za račun proizvodnje in za bruto investicije v osnovna sredstva se pošlje v tekočih cenah in cenah iz predhodnega leta.

Vse vrednosti se izrazijo v milijonih enot nacionalne valute. Vložek dela se izrazi v 1 000 letnih delovnih enotah.

Podatki za regionalne ekonomske račune za km etijstvo (RERK) se zagotovijo na ravni NUTS 2 in jih poslati izključno v tekočih cenah.

1. Račun proizvodnje

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
01	ŽITA (tudi seme)	X	X	X	X
01.1	Pšenica in pira	X	X	X	X
01.1/1	Navadna pšenica in pira	—	—	X	X
01.1/2	Trda pšenica	—	—	X	X
01.2	Rž in soržica	X	X	X	X
01.3	Ječmen	X	X	X	X
01.4	Oves in mešanice poletnih vrst žita	X	X	X	X
01.5	Koruza za zrnje	X	X	X	X
01.6	Riž	X	X	X	X
01.7	Druga žita	X	X	X	X
02	INDUSTRIJSKE RASTLINE	X	X	X	X
02.1	Oljna semena in plodovi (vključno s semeni)	X	X	X	X
02.1/1	Seme oljne ogrščice in repice	—	—	X	X
02.1/2	Sončnica	—	—	X	X
02.1/3	Soja	—	—	X	X
02.1/4	Druge oljnice	—	—	X	X
02.2	Stročnice (vključno s semenom)	X	X	X	X
02.3	Surovi tobak	X	X	X	X
02.4	Sladkorna pesa	X	X	X	X

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
02.5	Druge industrijske rastline	X	X	X	X
02.5/1	Rastline za vlakna	—	—	X	—
02.5/2	Hmelj	—	—	X	—
02.5/3	Druge industrijske rastline: drugo	—	—	X	—
03	KRMNE RASTLINE	X	X	X	X
03.1	Koruza za krmo	—	—	X	X
03.2	Krmne korenovke (vključno s krmno peso)	—	—	X	X
03.3	Druge krmne rastline	—	—	X	X
04	ZELENJAVA IN HORTIKULTURNI PROIZVODI	X	X	X	X
04.1	Sveža zelenjava	X	X	X	X
04.1/1	Cvetača	—	—	X	—
04.1/2	Paradižnik	—	—	X	—
04.1/3	Druga sveža zelenjava	—	—	X	—
04.2	Rastline in cvetje	X	X	X	X
04.2/1	Sadike iz drevesnic	—	—	X	—
04.2/2	Okrasne rastline in cvetje (vključno z božičnimi drevesci)	—	—	X	—
04.2/3	Nasadi	—	—	X	—
05	KROMPIR (vključno s semenskim)	X	X	X	X
06	SADJE	X	X	X	X
06.1	Sveže sadje	X	X	X	X
06.1/1	Namizna jabolka	—	—	X	—
06.1/2	Namizne hruške	—	—	X	—
06.1/3	Breskve	—	—	X	—
06.1/4	Drugo sveže sadje	—	—	X	—
06.2	Citrusi	X	X	X	X
06.2/1	Sladke pomaranče	—	—	X	—
06.2/2	Mandarine	—	—	X	—
06.2/3	Limone	—	—	X	—
06.2/4	Drugi citrusi	—	—	X	—
06.3	Tropsko sadje	X	X	X	X

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
06.4	Grozdje	X	X	X	X
06.4/1	Namizno grozdje	—	—	X	—
06.4/2	Drugo grozdje	—	—	X	—
06.5	Oljke	X	X	X	X
06.5/1	Namizne oljke	—	—	X	—
06.5/2	Druge oljke	—	—	X	—
07	VINO	X	X	X	X
07.1	Namizno vino	—	—	X	—
07.2	Kakovostno vino	—	—	X	—
08	OLJČNO OLJE	X	X	X	X
09	DRUGI RASTLINSKI PRIDELKI	X	X	X	X
09.1	Rastlinske surovine za pletarstvo	—	—	X	—
09.2	Semena	—	—	X	—
09.3	Drugi rastlinski pridelki: drugo	—	—	X	—
10	RASTLINSKA PROIZVODNJA (01 DO 09)	X	X	X	X
11	ŽIVALI	X	X	X	X
11.1	Govedo	X	X	X	X
11.2	Prašiči	X	X	X	X
11.3	Enoprsti kopitarji	X	X	X	X
11.4	Ovce in koze	X	X	X	X
11.5	Perutnina	X	X	X	X
11.6	Druge živali	X	X	X	X
12	ŽIVALSKI PROIZVODI	X	X	X	X
12.1	Mleko	X	X	X	X
12.2	Jajca	X	X	X	X
12.3	Drugi živalski proizvodi	X	X	X	X
12.3/1	Surova volna	—	—	X	—
12.3/2	Zapredki sviloprejk	—	—	X	—
12.3/3	Drugi živalski proizvodi: drugo	—	—	X	—
13	ŽIVINOREJA (11+12)	X	X	X	X
14	PROIZVODNJA KMETIJSKIH PROIZVODOV (10+13)	X	X	X	X

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
15	PROIZVODNJA KMETIJSKIH STORITEV	X	X	X	X
15.1	Kmetijske storitve	—	—	X	—
15.2	Zakup mlečne kvote	—	—	X	—
16	KMETIJSKA PROIZVODNJA (14+15)	X	X	X	X
17	NEKMETIJSKE DOPOLNILNE DEJAVNOSTI (NELOČLJIVE)	X	X	X	X
17.1	Predelava kmetijskih pridelkov	X	X	X	X
17.2	Druge neločljive dopolnilne dejavnosti (proizvodi in storitve)	X	X	X	X
18	PROIZVODNJA KMETIJSKE DEJAVNOSTI (16 +17)	X	X	X	X
19	SKUPNA VMESNA POTROŠNJA	X	X	X	X
19.01	Seme in sadike	X	X	X	X
19.02	Energija; maziva	X	X	X	X
19.02/1	— električna energija	—	—	X	—
19.02/2	— plin	—	—	X	—
19.02/3	— druga goriva	—	—	X	—
19.02/4	— drugo	—	—	X	—
19.03	Gnojila in sredstva za izboljšanje tal	X	X	X	X
19.04	Fitofarmacevtska sredstva in pesticidi	X	X	X	X
19.05	Veterinarski stroški	X	X	X	X
19.06	Živalska krma	X	X	X	X
19.06/1	— krma, kupljena od drugih kmetijskih gospodarstev	X	X	X	X
19.06/2	— krma, kupljena izven kmetijske dejavnosti	X	X	X	X
19.06/3	— krma, pridelana in porabljena na istem kmetijskem gospodarstvu	X	X	X	X
19.07	Vzdrževanje strojev in opreme	X	X	X	X
19.08	Vzdrževanje stavb	X	X	X	X

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
19.09	Kmetijske storitve	X	X	X	X
19.10	Posredno merjene storitve finančnega posredništva (PMSFP)	X	X	X	X
19.11	Drugo blago in storitve	X	X	X	X
20	BRUTO DODANA VREDNOST V OSNOVNIH CENAH (18–19)	X	X	X	X
21	POTROŠNJA STALNEGA KAPITALA	X	X	X	X
21.1	Oprema	—	—	X	—
21.2	Stavbe	—	—	X	—
21.3	Nasadi	—	—	X	—
21.4	Drugo	—	—	X	—
22	NETO DODANA VREDNOST V OSNOVNIH CENAH (20–21)	X	X	X	X

2. Račun ustvarjanja dohodka

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
23	SREDSTVA ZA ZAPOSLENE	X	X	X	X
24	DRUGI DAVKI NA PROIZVODNJO	X	X	X	X
25	DRUGE SUBVENCIJE NA PROIZVODNJO	X	X	X	X
26	FAKTORSKI DOHODEK (22–24+25)	X	X	X	X
27	POSLOVNI PRESEŽEK / RAZNOVRSTNI DOHODEK (22–23–24+25)	X	X	X	X

3. Račun podjetniškega dohodka

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
28	PLAČLJIVE NAJEMNINE IN DRUGE BREMENITVE, KI IZHAJAJO IZ NAJEMA NEPREMIČNIN	X	X	X	X
29	ODHODKI ZA OBRESTI	X	X	X	X
30	PRIHODKI IZ OBRESTI	X	X	X	X
31	PODJETNIŠKI DOHODEK (27–28–29+30)	X	X	X	X

4. Elementi računa kapitala

		Prenos glede na referenčno leto n			
		a	b	c	d
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)	September leto n+2 (podatki RERK)
32	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA, KMETIJSKI PROIZVODI	—	—	X	X
32.1	Bruto investicije v osnovna sredstva – nasadi	—	—	X	—
32.2	Bruto investicije v osnovna sredstva – živali	—	—	X	—
33	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA, NEKMETIJSKI PROIZVODI	—	—	X	X
33.1	Bruto investicije v osnovna sredstva – stroji in oprema	—	—	X	—
33.2	Bruto investicije v osnovna sredstva – stavbe	—	—	X	—
33.3	Druge bruto investicije v osnovna sredstva	—	—	X	—
34	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA (BREZ ODBITNEGA DDV) (32+33)	—	—	X	X
35	NETO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA (BREZ ODBITNEGA DDV) (34–21)	—	—	X	X
36	SPREMEMBE ZALOG	—	—	X	X
37	KAPITALSKI TRANSFERJI	—	—	X	X
37.1	Investicijske podpore	—	—	X	—
37.2	Drugi kapitalski transferji	—	—	X	—

5. Vložek dela v kmetijstvu

		Prenos glede na referenčno leto n		
		a	b	c
Postavka	Seznam spremenljivk	November leto n (ocene ERK)	Marec leto n+1 (ocene ERK)	September leto n+1 (podatki ERK)
38	SKUPNI VLOŽEK DELA V KMETIJSTVU	X	X	X
38.1	Neplačani vložek dela v kmetijstvu	X	X	X
38.2	Plačani vložek dela v kmetijstvu	X	X	X“